

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2023–2024

Päiväkodin nimi: Simpsi

Päiväkodin johtajan nimi: Marjo de Figueiredo Neto

Lukuvuosisuunnitelma on käsitelty henkilökunnan kanssa: 28/9/2023

Päivittäinen esiopetusaika on:

Klo 9–13

1. Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Mitä laaja-alaista osaamisaluetta painotamme lukuvuonna 2023–2024 (1–2 osaamisaluetta)?

- **Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu.** Kulttuurien moninaisuus on rikkaus ja mahdollisuus. Tunnistamme, että jokaisella lapsella on oma kulttuuritaustansa. Tuemme jokaisen lapsen omaa kulttuuria sekä tutustumme ja opimme kunnioittamaan myös toistemme kulttuuria. Lukuvuonna 2023–2024 painotamme erityisesti tunne-elämän taitojen kehitystä. Tunnistamme tunne-elämätaidot tärkeiksi taidoiksi, jotka kantavat läpi elämän. Harjoitteleminen tunnistamaan ja sanoittamaan erilaisia tunteita sekä ilmaisemaan niitä hyväksytyllä tavalla. Kohtaamme pettymykset, ilot ja surut ryhmässä sekä itsenäisesti. Tartumme hetkiin ja tilanteisiin arjessa, kun erilaiset tunteet tulevat aidosti esiin. Keskustelemme tunteista systemaattisesti, koko kasvatushenkilöstön kanssa ennalta sovitulla tavalla. Havainnollistamme tunteita esimerkiksi kuvien avulla. Tunteita käsitellään laaja-alaisesti ja monen eri toimintamuodon kautta, esimerkiksi draaman, kädentaitojen, liikunnan, satujen ja musiikin avulla.

2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo esiopetuksessa

Mitkä ovat päiväkodin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman vuosittaiset tarkennukset ja kehittämistoimenpiteet?

- **Jokainen lapsi nähdään yksilönä ryhmässä:** Lapselle laaditaan oma esiopetuksen oppimissuunnitelma, jossa lapsi on osallisena. Lapsen jokainen päivä alkaa henkilökohtaisella kohtauksella kasvatushenkilöstön kanssa, jossa toivotaan toiselle hyvää huomenta ja keskustellaan muutamia lauseita lapselle merkittävistä asioista. Näin jokainen lapsi tulee huomioon otetuksi jokaisella aamulla. Lapsi huomioidaan

yksilöllisesti ja häntä kuunnellaan häntä koskevissa asioissa. Lapsen yksilölliset taidot, vahvuudet ja tuentarpeet huomioidaan toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Myös kaikkien lasten erilaiset kulttuurit ja tavat huomioidaan esiopetuksessa.

Jokainen lapsi on tärkeä osa ryhmää. Syksyllä panostamme erityisesti ryhmäytymiseen. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa osa ryhmää. Ryhmätyöskentelytaitojen harjoittaminen on tärkeä osa esiopetusta. Toisen kunnioittaminen, kuunteleminen ja auttaminen ovat tärkeitä ryhmässä harjoiteltavia asioita. Jokainen lapsi saa olla oma itsensä ja häntä kunnioitetaan omana ainutlaatuisena itsenään ryhmässä.

3. Oppimisympäristö ja työtavat

Mitkä ovat esiopetuksen oppimisympäristöjen kehittämisen painopisteet? Miten huomioimme lasten erilaiset tavat toimia ja oppia?

- **Oppimisympäristön kiireettö myys ja rauhallisuus:** Jokainen lapsi on yksilö, jolla on omat yksilölliset taidot. Kartoitamme jokaisen lapsen taitoja ja tietoja erilaisten havaintojen avulla. Näiden pohjalta voimme suunnitella jokaiselle lapselle tavoitteellista ja mielekästä esiopetusta. Tuemme jokaisen lapsen oppimista kiireettömällä ja rauhallisella oppimisympäristöllä, jossa lapsi voi harjoittaa ja kehittää omia taitojaan ja rakentaa uutta tietoa aiemman tietämyksen päälle. Järjestämme oppimistilanteet niin, että ne ovat kiireettömiä ja rauhallisia. Kaikki lapset eivät opi samaa vauhtia, vaan toinen voi tarvita enemmän aikaa ja tukea oppimiselle. Lapsen ja aikuisen, lasten sekä aikuisten välinen vuorovaikutus on toisiaan kunnioittavaa ja aitoa vuorovaikutusta. Lasta kunnioitetaan ja hänet huomioidaan kuuntelemalla ja näkemällä. Lapselle opetetaan, miten toista lasta sekä aikuista kunnioitetaan ja kuunnellaan. Pienryhmäpedagogiikka mahdollistaa kiireettömän ja rauhallisen oppimisympäristön.
- **Toiminnallisuus:** Suunnittelemme ja ohjaamme monipuolisia, laaja-alaisia ja tavoitteellisia oppimistilanteita, joissa lapsi on itse toimijana. Laaja-alainen oppimistilanne voi käsittää esimerkiksi metsäretken, jossa harjoitellaan metsässä kulkemisen lisäksi matematiikkaa luonnon materiaaleilla. Lapsi oppii matemaattisen hahmottamisen lisäksi muun muassa tuntemaan luonnon materiaaleja sekä saa tärkeää karkeamotorista harjoitusta kulkiessaan metsässä. Järjestämme oppimisympäristön niin, että lapsella on mahdollisuus harjoittaa taitojaan myös itsenäisesti, oman taitotasonsa mukaisesti sopivasti haastavien sekä laadukkaiden tehtävien, pelien tai välineiden avulla. Esiopetus ei ole vain ohjattuja tuokioita, vaan kaikki esiopetusaikana tapahtuva on osa tavoitteellista esiopetusta. Leikkiympäristö on järjestetty pienryhmäpedagogiikan mukaisesti eri huoneisiin, kaikki tila hyödyntäen niin, että lapsilla on rauha ja tila leikkiä monipuolisia leikkejä.

4. Lasten osallisuus

Miten mahdollistamme lasten osallistumisen esiopetuksen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin?

- **Lapsi osallistuu oman oppimisensa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin:** Lapsi osallistuu oman esiopetuksen oppimissuunnitelman laadintaan. Lapsi osallistuu keskusteluun yhdessä varhaiskasvatuksen opettajan sekä huoltajan/huoltajien kanssa sekä asettaa omalle oppimiselleen tavoitteen. Lapsi osallistuu oman oppimisensa arviointiin päivittäin tehtäväkohtaisissa keskusteluissa sekä keväällä oman esiopetuksen oppimissuunnitelman itsearvioinnin avulla.
- **Lapsen aito osallisuus ryhmän asioihin:** Lapsella on oikeus ja mahdollisuus vaikuttaa oman ryhmän asioihin. Lasten kanssa keskustellaan, sovitaan ja tarvittaessa äänestetään lapsia koskevista asioista. Lapsia havainnoidaan ja kuullaan heitä koskevista asioista. Lasten mielenkiinnon kohteita havainnoidaan ja kuullaan toiminnan suunnittelussa.

5. Yhteistyö huoltajien kanssa

Miten mahdollistamme huoltajien osallistumisen esiopetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin?

- Huoltajia kannustetaan osallistumaan esiopetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin avoimella yhteistyön ilmapiirillä. Syksyllä huoltajille järjestetään vanhempainilta ja käydään huoltajan/huoltajien ja varhaiskasvatuksen opettajan kesken lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmakeskustelu. Tarvittaessa mukana on myös moniammatillinen tiimi. Keskustelussa käydään läpi lapsen oppimiseen liittyviä asioita, tavoitteita sekä mahdollisia haasteita. Esiopetuksen oppimissuunnitelma on huoltajan sekä varhaiskasvatuksen opettajan yhteinen suunnitelma lapsen oppimiseen liittyvistä asioista. Keväällä suunnitelma päivitetään. Keskustelussa kannustetaan huoltajia tuomaan esiin omat toiveet ja ajatukset esiopetukseen liittyen ympäri lukukauden.
- Päivittäiset kuulumisten vaihdot sekä huoltajille lähetettävät suunnitelmat kertovat huoltajille esiopetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta sekä antavat mahdollisuuden toiminnan arviointiin. Kuulumisten vaihdon yhteydessä kerrotaan, mitä ja millä tavalla lapsi on tänään oppinut.

6. Kaksikielinen esiopetus

Miten toteutamme kielitietoista opetusta esiopetuksessa? Mitkä ovat kielitietoisien opetuksen ja toiminnan tavoitteet ja sisällöt sekä oppimisympäristöjen järjestelyt? Millaista yhteistyötä tehdään huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa?

- Simpsin päiväkodissa esiopetus tapahtuu suomen kielellä. Simpsin päiväkodissa ei ole tarjolla kaksikielistä esiopetusta.
- Päiväkodissamme on eri kieli- ja kulttuuritaustaisia lapsia. Lukukaudella 2023–2024 on mahdollista saada kotikielen opetusta

7. Kasvun ja oppimisen tuki

Lapsen kasvun ja oppimisen tuki suunnitellaan ja järjestetään inklusiivisesti osana lapsen arkea ja päivittäistä esiopetusta yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Miten edistämme henkilöstön osaamista ja sitoutumista kolmiportaisen tuen toteuttamiseen esiopetuksessa?

Miten kehitämme toimintakulttuuria ja yhteistyökäytänteitä tuen järjestämisen näkökulma huomioiden?

- Lapsen kolmiportainen tuki suunnitellaan yksilöllisten tuentarpeiden näkökulmasta. Tuentarpeen arviointi tehdään lapselle aina tarvittaessa. Esiopetusryhmän varhaiskasvatuksen opettaja arvioi yhdessä varhaiserityisopettajan kanssa lapsen kasvun ja oppimisen tuentarpeen ja laativat yhteistyössä huoltajien kanssa suunnitelman tuen. Tarvittaessa mukana on myös moniammatillinen työryhmä lapsen tuen tarpeiden mukaisesti. Moniammatillinen yhteistyö on merkittävä osa onnistunutta kolmiportaista tukea. Yhteistyö on molemminpuolista ja yhteistyöllä on sama tavoite eli lapsen hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen edistäminen.
- Koko kasvatushenkilöstö on sitoutunut kaikkien lasten hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen tukemiseen. Kasvatushenkilöstö suunnittelee ja luo yhteistyössä lapselle turvallisen ja kehittävän fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen oppimisympäristön. Lapsi käy ennen siirtymistään esiopetukseen tutustumassaryhmän tiloihin ja henkilöstöön.
- Toimintakulttuurin arviointi ja kehittäminen on tärkeä osa arkea. Toimintakulttuurin kehittäminen on jatkuvaa ja systemaattista. Toimintakulttuurin kehittämisen taustalla ovat havainnot lapsista, kokemukset toimintatapojen toimivuudesta sekä ajankohtainen tutkimustieto. Kehittämistä tapahtuu arjen jokapäiväisissä keskusteluissa sekä viikoittaisissa tiimipalavereissa. Kokeilemme rohkeasti uusia suunniteltuja toimintamuotoja sekä muutamme niitä aina tarvittaessa.

8. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyön tavoitteena on, että yhdessä suunnitellaan ja järjestetään opetussuunnitelmien mukaisia yhteistoiminnallisia oppimiskokonaisuuksia lukuvuoden aikana.

Tavoitteena on yhdessä tekeminen ja yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Kuvatkaa lähiyhteistyön toimintamallianne: pedagoginen näkemys ja arvopohja, yhtenäinen toimintakulttuuri, pedagogiset työtavat ja oppimisympäristöt, asiantuntijuuden ja osaamisen jakaminen sekä arviointi.

Suunniteltu yhteistyö kirjataan ja arvioidaan 5–8-vuotiaiden pedagogiseen suunnitelmaan yhteisen suunnittelukokouksen aikana ja jälkeen.

Simpsin päiväkodin esiopetusryhmä tekee lähiyhteistyötä esi- ja alkuopetuksen osalta Oulun normaalikoulun, Koskelan yksikön kanssa.

Suunniteltu yhteistyömme sisältää joulujuhlan kenraalin seuraamisen Koskelan koulussa, erityisopettajan vierailuja sekä koulutulokaspäivän toukok uussa.

Lisäksi olemme suunnitelleet uusia toimintatapo ja yhteiselle toiminnalle:

Pienryhmissä vierailuja:

- Koskelan koulun 2-luokkalaiset käyvät lukemassa eskareille
- Kouluun tutustuminen. Seurataan 1-luokkalaisten oppituntia
- Talviurheilupäivä: Eskarit kannustamaan ja seuraamaan hiihtokilpailuja
- Etäyhteys 2-luokkaan. Esimerkiksi eskareiden kysymyksiä koululaisille

Olemme myös sopineet omat nimikkoluokat ja yhdyshenkilöt.

9. Arviointi

Esiopetuksen toteutumisen arviointia, näkökulmana lapset, huoltajat, henkilöstö, muut yhteistyötahot.

Miten esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyö toteutui edellisellä kaudella?

- Esiopetuksen toteutumisen arviointi on jatkuva prosessi. Arviointi tapahtuu päivittäisten keskustelujen lisäksi viikoittain ryhmän tiimipalavereissa. Esiopetuksen arviointi on systemaattista ja jatkuvaa. Lapsen oppimista seurataan systemaattisesti koko lukukauden ajan. Erilaiset taitojen kartoitukset ja päivittäinen havainnointi ovat osa esiopetuksen arviointia.
- Lapsen huoltajan kanssa käydyissä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS) - keskusteluissa osallistetaan huoltaja arvioimaan oman lapsensa oppimista sekä ryhmän

esiopetustoimintaa. Huoltajia rohkaistaan arvioimaan edellä mainittuja asioita myös päivittäisissä keskusteluissa sekä vanhempainilloissa.

- Lapsia osallistetaan mukaan oman toiminnan ja oppimisen sekä esiopetuskokonaisuuden arviointiin. Lapsi osallistuu esimerkiksi oman esiopetuksen oppimissuunnitelman (LEOPS) laadintaan. Lapsi oppii arvioimaan oman oppimisen ja toiminnan lisäksi myös suurempia kokonaisuuksia sekä sanallistamaan omia tunteitaan ja kokemuksiaan. Lapsen oma arviointi tuo tärkeää tietoa kasvatusyhteisölle lapsen taidoista arvioida omaa oppimistaan ja suurempia kokonaisuuksia sekä tietoa lapsen tuntemuksista ja kokemuksista.